

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARA AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

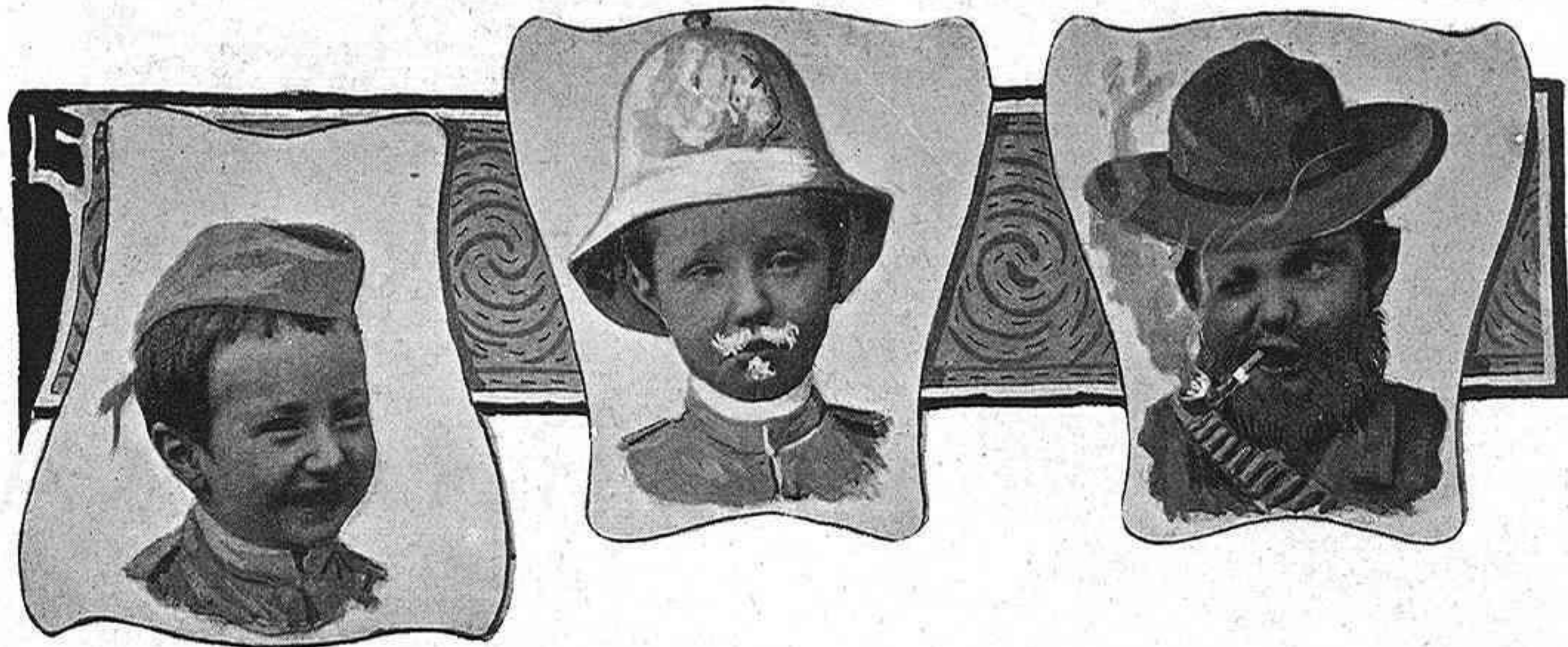
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

LA COMPARSA D' AQUEST ANY

—¡Quín fart de riure 'ns farém... si no 'ns apedregan!...

NOTAS DE CARNAVAL

CRÓNICA

LA cosa está que bull... y 'l govern vinga afe- girhi llenya.

Llenya á Madrit, llenya á Valencia, llenya á Zaragossa, llenya á Granada, llenya á Sevilla, llenya á Málaga, llenya per tot arreu... ¿Si va barata la llenya en l' any primer del sigle xx?... Més que barata: va donada.

Supósinse—es una suposició—que viuhem á Madrit y que han sortit al carrer á donar un volt, en ús del dret que té tot ciudadá, fins estant suspesas las garantías constitucionals, á anar á pahir pacíficament l' esmorzar ó 'l dinar dant un passeig. Tot d' un plegat veuhem venir una onada de gent engrescada, alsant entre altres els crits de *¡Que no se casen!* *¡Abajo el de Casertal!* *¡Mueran los jesuítas!*

Alló es bonich, com tots els espectacles populars, y 's deturan un instant á contemplarho. Donchs tinguin la seguretad de que á lo millor se trobarán transportats y en plena apoteosis. Una garrotada ó un cop de sabre al cap els farà veure las estrellas al mitj del día. Apoteosis de cel, més lluminosa que la decoració del final del según acte del *Hänsel y Gretel*. Traducció literal: *Héuel y Grátat*.

Y quan el tingan á sobre, vajan dihent que las congregacions religiosas no compleixen la seva misió espiritual sent aixís que per la seva causa 'ls han fet veure llumanetas celestials en aquest mon de miserias, y 'ls han posat en el cas de practicar la santa virtud de la paciencia.

* * *

La paciencia sobre tot. Molta se 'n necessita pera viure en aquesta Espanya, inmens planter de frares y monjas de tots colors y de todas las castas, que lluytan desesperats per la vida, fent ús dels poderosos medis de que disposan els que viuhem en comunitat y no tenen res més que fer sino pensar quina 'n farán.

Y es lo més singular que ab tot y haver fet vot de castedat renunciant al precepte del Génessis: «*Crescite et multiplicemini*» se multipliquen y creixen com el *frare*, l' herba aquella, terror dels pagesos, que quan s' apodera de un camp de fabas, tot s' ho xucla, deixant á las pobras faberas neulidas, secas, sense grá.

S' han apoderat de l' ensenyansa de la juventut... y 'ls professors ab títul y ab familia que mantenir [paciencia]

S' han apoderat de una gran part de las petitas industrias... y 'ls treballadors que s' hi guanyavan la vida, y que ara 's troban sense feyna y ab un aixám de criaturas que 'ls demanan pá... [paciencia]

Monopolisan la direcció de las conciencias, vejent-se més concorregudas las sevas capellas que las iglesias parroquials, y fins els mateixos capellans se ressenten de aquesta competencia; pero ¡qué s' hi ha de fer!... [paciencia]

De tant en tant passen las familias els majors disgustos. Tal pare té una filla qu' es la nina dels séus ulls, el séu consol, la séva esperansa. Tot d' una la noya que avants estava alegre 's posa trista: com una flor coll-torta. comensa á mirar á terra. Ja ha begut oli de llantia. Vol ferse monja. Ja no hi ha medi de desviarla... y ella y 'l dot, el dot sobre tot, cap al convent... La familia s' estira 'ls cabells desesperada... pero [paciencia]

Ab l' invasió creixent de l' onada negra, á cada instant més fosca, més espessa, més avassalladora, no hi ha tranquilitat possible. S' está formant un Estat comunista-clerical que acabarà per anular l' Estat civil, qual pedra angular es la familia y l' exercici del treball. Si aixó continua, per viure, no hi haurá més remey que ficarse dintre de un convent.

Tant més quan las comunitats religiosas están exemptas de todas las cargas públicas que pesan sobre 'ls ciudadans que no 's vesteixen pel cap. Frares y monjas no pagan contribució de cap mena, per las propietats que tenen, ni per las industrias qu' exerceixen: ells no han de pendre la cédula, ni quan moren han de satisfacer al Estat els drets reals que pesan sobre todas las herencias, puig per una cómoda ficció 's considera que 'ls béns son de l' ordre y que l' ordre no mor' may. Els fills dels pobres treballadors son cridats al servey de las armas: els fills dels richs se 'n eximeixen mitjansant el pago de tres cents duros: els frares sense pagar un céntim. Fins en els ferrocarrils, construhits ab els recursos de la societat civil, frares y monjas viatjan cómodament per la tercera ó la quarta part del preu.

* * *

Y 'ls governs espanyols lluny de posar un dich formidable á l' invasió de l' onada negra, encare la impulsan, encare la empenyen. Tota la política gira avuy seguint l' órbita trassada per la preponderancia clerical. El que no es amich de las comunitats religiosas no governa.

Se concertan bodas antipáticas, que posan en con-

TIPOS INFANTILS

dicions de ocupar el trono d'Espanya al fillol del rey de las húngaras y fill al mateix temps del que á Cuenca y á Irún va deixar trista fama de las sevas crueltats durant la passada guerra civil. Ell mateix, á títul de sogre de la nuvia, entra ab tots els honors per la porta del palau real, que vintiset anys enrera, pretenia escalar per la finestra... y 's pretén que un mantéu extés com un vel ho tapi tot y fassa olvidar aquesta trista historial...

¿Com se vol que 'l poble no protesti?

L'olla bull y sobrix... ¿hi ha res més natural?

La nerviositat está excitada, y qualsevol succés basta pera produhir una poderosa vibració.

D'aquí l' éxit del drama *Electra* qu' en altre temps s' hauria escoltat tal volta ab l'indiferencia que produheixen en aquest país las produccions literarias.

D'aquí la febre que á Madrit y altrás moltas ciutats de la Península ha l lensat al carrer á las multituts sobrescitadas.

D'aquí las escenas tumultuosas y 'ls molinets dels garrots de la policia y dels sabres de la guardia civil, en honor y gloria del ordre... y de las ordres monásticas.

D'aquí la reproducció de uns successos que semblan el prólech de la memorable tragedia del any 35.

Carlos III va evitar que 'l séu poble s' hagués de pendre tanta molestia y hagués de corre 'l perill de posarse en pugna ab els poders constituïts, decretant l'expulsió dels jesuïtas.

Avuy á Fransa, 'l govern de la República surt al pas á unas contingencias tan desagradables, sometent á la deliberació dels cossos legislatius una lley de associacions, que farà impossible la formació abusiva y preponderant de un Estat religiós dintre del Estat civil.

Mentres aquí, per rahons del seqüestro del dret que té tot ciutadà á nombrar lliurement als seus representants, parla sols el motí, á Fransa parla la rahó serena.

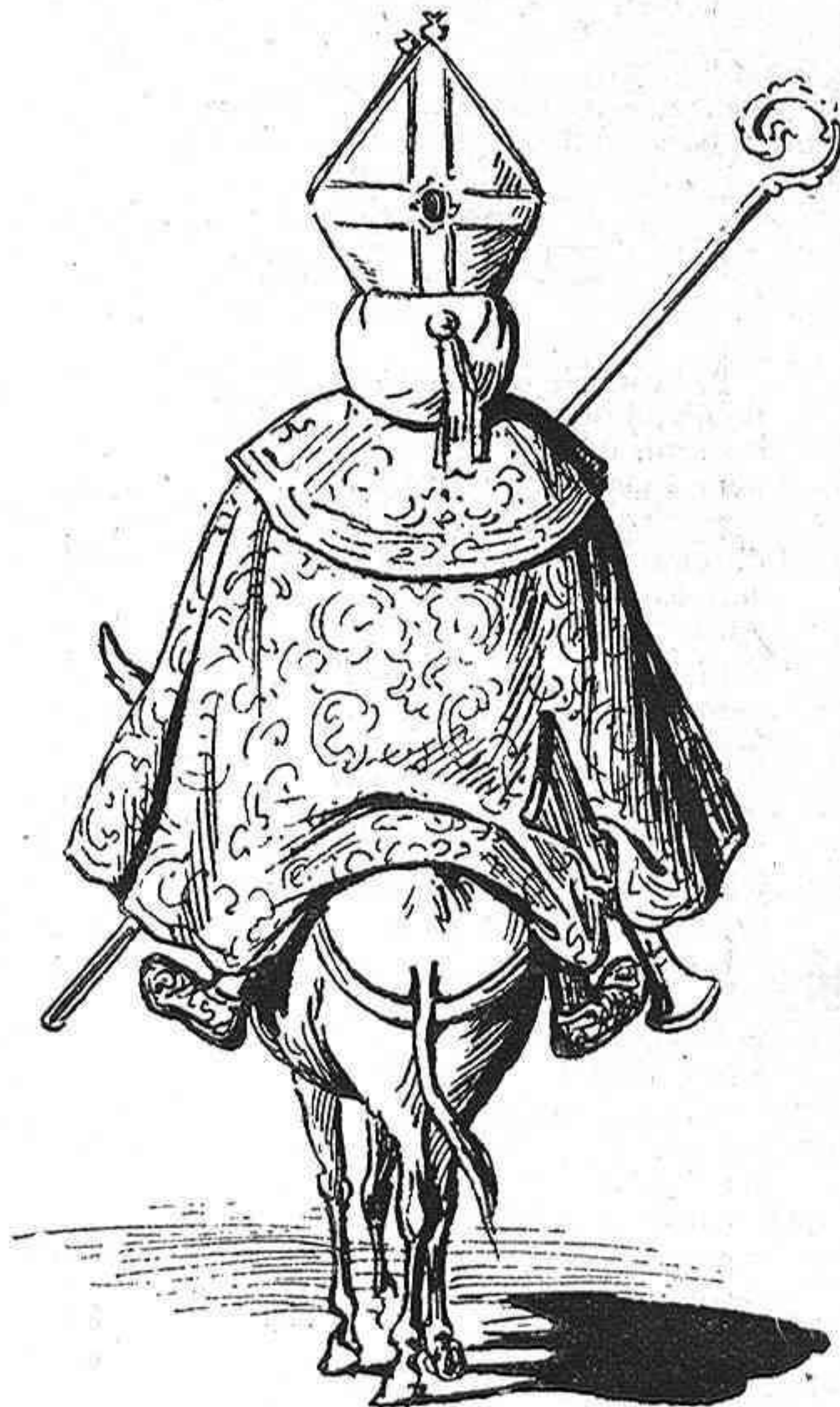
La gran qüestió es debatuda ab amplitud y ab gran copia de arguments pels amichs y 'ls adversaris de las corporacions religiosas, y la conciencia pública 's va formant, sense necessitat de que ningú l' il·luminí á cops de sabre ni á garrotadas. Y allá succehirá lo que vol el poble, lo que la nació necessita y anhela... lo que ja en el séu temps volia Carlo-magno, el bras dret de la Iglesia, quan, segons alegava

en Waldeck Rousseau, en son magnífich discurs, deya aquell gran rey ocupantse dels frares del seu temps:

«¿Ha renunciat al mon qui va acreixent tots els días los séus béns per tots els medis, lícits ó il·lícits, prometent el paradís ó amenant ab las penas eternas del infern?»

P. DEL O.

LA VINGUDA DEL ALTRE

Diuhén que ja baixa,
diuhén que ja vé,
diuhén diuhén diuhén
que ho farà tan bé.

AL BALL

—¿No 't vols treure la càreta?
—No: jo no acostumo á treuremela fins que ab el ballador hi he sopat lo menos sis ó set vegadas.

ÍNTIMA

Ben cert qu' enguany al Carnestoltas no li vull deure ni un somrís; sos cants de goig serán d' absoltas pera 'l meu cor anyoradís.

Tú empolainada ab flochs y llassos dius qu' anirás al ball *masqué*; entrebancarte als primers passos crech que sería ferte un bé.

Prou t' ho diría que vas torta, pero ¿quín fora 'l resultat?... ton pare vell, ta mare morta, ja ets un potret desenfrenat.

Que hi vindré al ball, com que t' estimo, ja pots tenirho per segú; y allí, avenintme á sé 'l teu *primo*, á pesar meu ballaré ab tú.

Del restaurant, per ff de festa, ne sortirém com voldrá Deu: tú ab aquell teu posat d' honesta repenjadeta en el brás meu.

Com ja será de matinada, camí del bosch et vull portá; allá 'l ruixím de la rosada ton front ardent refrescará.

Allá, esperant l' esclat del día, sentint dels pins la suau remó, podrém, voltats de põesía, definir bé 'l qu' es Alegria: com la enténs tú—com la entenç jo.

MAYET

¡COMO CAMBEAN LOS TIEMPOS!

Ja tenia rahó aquell que deya que per veure rarezas no hi ha com conservar la vista y no morir-se may.

¡Bé n' hem presenciat de cosas extranyas en aquest país.

Donchs cap com la qu' estém veyent avuy.

El govern empenyat en fer festa als estudiants, y 'ls estudiants empenyats en no ferne.

Avans casi sempre era al revés. L' autoritat dictava ordres y més ordres, pera obligar á la joventut escolar á entrar á classe, y la joventut escolar se la escoltava com qui sent ploure y 's declarava en *huelga* intelectual, segura de que per la part dels esquiroles no havia de témer res.

—¡Arri, á estudi!—cridava el govern, per boca dels eloqüents garrots de la policia.

—¡No 'ns dona la gana!—contestavan els estudiants, enarbolant banderetas de llustrina y, qui vivas, qui pedras, llensant tots alguna cosa.

Y 'ls estudiants acabavan per imposar el seu criteri soberá.

Ara tot s' ha cap-girat. El govern fa d' estudiant y 'ls estudiants, de govern.

—¡A fer festa immediatament!—diuhen las autoritats.

—¡Nosaltres no 'n volém fer!—replican els estudiants.

Y á pesar de que á las escolas els plantan las portas pels nassos, ells no 's mouhen del portal y ab accent adolorit, diuhen y repeteixen mil y mil voltas:

—¡Obríu! ¡Obríu! ¡Obríu que volém entrar!

—Aneu, fills—els diuhen els directors:—es festa. Disfrutéu alegrement d' aquests deu días.

—Renunciém á disfrutar, renunciém á l' alegría: volém estudiar, estudiar, ¡res mes que estudiar!

No crech que may cap govern s' hagués trobat en situació mes ridícula y desayrada.

Ab motiu d' aquest ditxós casament, que ara mateix sembla 'l de l' Arcisa, que avans de la boda ja van trencar la pisa, els senyors de Madrid van tenir la desdixada ocurrencia de volguer que tothom estés alegre y demostrés ab la cara 'l *júbilo* que li bullia per l' interior.

¿Qué fan per comensament?

Se 'n van á la *Gaceta*, qu' es una especie de *Noticiero* de Madrid qu' en clavar bolas no hi mira prim, y, zím, zám:

«En virtud de, etc., etc., y en vista de lo solicitado respetuosamente por la juventud escolar...»

Res, que 'ls estudiants poden desar els llibres fins el 21, día en que 'l Carnaval ja haurá passat y la sardina estará perfectament enterrada.

Y aquí entra la part cómica del drama ó la part dramática de la comedia.

Els estudiants s' encaran ab el ministre y li diuhen, cridant com uns desbarats:

—Senyor nostre, nosaltres no hem sollicitat res.

—¡Que sí!

—¡Que nó! ¿Ahont es la sollicitut?

—¿Ahont?...

No sapiguent el ministre que respondre, envia quatre números á l' Universitat y quatre al Institut, ab la consigna de no deixar passar ni la menor partícula d' estudiant.

—Y aixís estém, y aixís estarem fins á entrada de quaresma.

—¿Quién vive?

—Segón any de llatí.

—¡Atrás!... Aquests días no hi ha mes llatí que 'l de la missa.

—Es que jo hi pagat...

—Jo també, y estich disposat á tornar á *pegar* altra vegada.—

Es una delícia ser estudiant en aquesta terra.

¿Qué un día volen fer festa?

¡Llenya *que te crió!*

¿Qué un' altre día no 'n volen fer?

¡Mes llenyal

Y es que á Espanya se suspenen molt sovint las garantías constitucionals.

Lo que no se suspén may es el dret que 'ls ministres creuhen tenir de tocar el violón.

MATÍAS BONAFÉ

CARNAVAL

Ab bacanals furiosas
las ánimas s' exaltan,
y las donas honestas
del seu nom olvidantse,
després de molt lluytar cauhen vensudas
al rebre lo bés sech d' uns llabis mascles.

Al endemá ¡quín cambi!
aquellas tendras caras
tan rosadas y frescas
qu' envejavan els ángels,
semblan héroes vensuts dins las trincheras
després de sostenir ruda batalla.

Ja may més son lo que eran;
del Carnaval las ratxas
segueixen ab desvari
que d' alegría mata,
y amaradas d' espuma ubriacadora
tornan duras com ploms las sevas ánimas.

Y ab tanta de beguda
tot queda aixut y aspre,
la boca queda seca,
dels ulls no saltan llágrimas
y 'ls sentiments del cor moren per sempre
á falta d' ayre pur y vida sana.

Aixó el Carnaval porta
á las nostras companyas,
y nosaltres dihém que l' alegría
ve ab ell acompanyada:
mil voltas malehit per sempre sigas
ja que ab nom de plahers portas desgracias.

FRANCESCH COMAS

CAMPOAMOR

El telégrafo 'ns ha trasmés la triste nova de la mort del gran poeta. D. Ramón de Campoamor morí, ó millor dit, s' extingí dolsament á Madrid, la nit del dilluns al dimars de la present senmana. Nascut á Navia (Asturias) el día 4 de setembre de 1817, havia entrat ja en l' any 84 de la séva vida.

Una vida, com se veu, bastant llarga; pero no menos aprofitada.

Campoamor ha sigut sempre un poeta de pensament, un filósoph amable, algun tant escéptich, pero amant de la vida y exhuberant de ternura.

Sos versos ben modelats, escayents, purgats de redundancias y fullaracas retóricas no poden confondre ab els de cap mes autor. En molts ocasions reben la gracia de la séva espontaneitat mateixa, de la franca llanesa ab qu' están escrits, y cauhen tan bé y deleitan de tal manera, que bé pot afirmarse que cap poeta del nostre temps á Espanya ha tingut tants lectors com ell.

Las *Doloras* son popularíssimas: Es un género que Campoamor creá y batejá y que ha tingut infinits imitadors, sense que ningú haja pogut arribar may á igualarse de molt al que siguié d' ell pare y padrí.

ELS QUE SE 'N VAN

Ramón de Campoamor

No menos notables son los *Pequeños poemas*, composicions narrativas escritas ab el cap y el cor y trassadas ab má tan garbosa, que fan pensar y sentir y al mateix temps delectan.

Son *Drama Universal*, lo mateix que 'l poema titulat *El Licenciado Torralba*, ja pican mes alt desarrollant tesis que tenen tant de profundas com d' enginyosas.

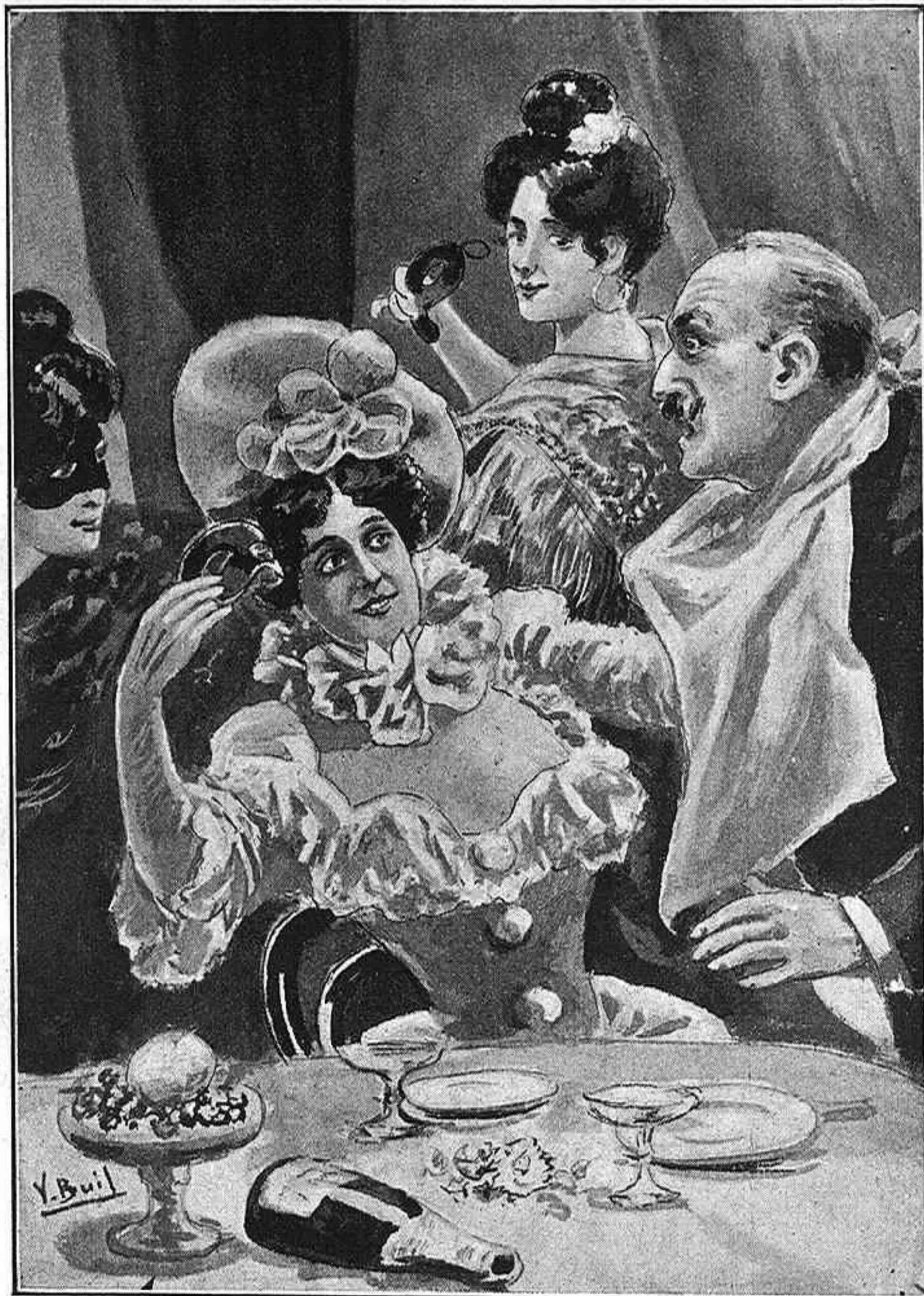
Sas *Humoradas* y sos *Cantars*, confitets homeopátichs de una poesia quintaessenciada, son un espurneig de ingeni y de humorisme.

Finalment, sas *Fábulas*, sas poesías líricas *Ternezas y flores* y *Ayes del alma*, igual que son poema épich *Colón*, encare qu' escrits en la séva joventut, quan encare no tenía l' acentuat segell de personalitat que mes tart havia de adquirir, no per aixó deixan de ser menos dignes de apreci, ni de revelar els destells y resplandors de sa inspiració y del art exquisit que sempre posseí de modelar y cisellar sos versos.

Aquest conjunt de llibres que las prempsas editorials han multiplicat com las de cap mes poeta, puig D. Ramón era pródich y may negá á cap editor la competent llicencia pera reproduhir sas creacions; aquest conjunt de poesías, totes admirables, forma el pedestal de gloria sobre 'l qual s' alsará, á través dels sigles, la simpática figura del gran poeta.

Sos últims anys han transeorregut tranquilament, com iluminats pel sol tebi de una tardor regalada. En sa filo-

AL TREURES LA CARETA

—¡Malviatje! ¿Y per conquistar á la meva propia dona m' hi gastat vuyt duros d' ostras, llagostíns y xampany?

soffa humana sempre trobá 'l poeta son millor consol. No fa molt temps, en Romero Robledo tractava de sotmétre'l als torments de la coronació pública; pero ab molt bon sentit 's negá 'l vell poeta á ser el protagonista de un espectacle que tan mal s' avenía als seus sentiments y als seus gustos.

Ha mort, y lo que més especialment ha deixat encomenat á sos parents es que ni una sola corona adornés el seu fétre.

Y en veritat que no la necessita, qui la té eterna, en tots els cors, teixida pel geni de l' admiració.

J. R. R.

UNA ANÉCDOTA DE 'N VERDI

LA MÉS PATÉTICA

Un poeta, Temístocles Sobra, va confiar á en Verdi 'l llibret sobre 'l qual aquest va escriure la seva ópera primera. Tothom sab com se titula: *Oberto, Conde di San Bonifazio*. Després de vacilacions interminables, el director de la *Scala*, Merelli, va decidir-se á posarla en escena, haventse estrenat el 17 de

novembre de 1839 ab un éxit molt satisfactori. Pero al pobre compositor no li va valer ni un céntim. ¡Bon goig que li haguessin posada!

En la segona ja sería un' altra cosa. Com á recompensa, en Merelli li encarregá tres actes per la temporada següent.

En Verdi va posarse á treballar plé d' ardor y á despit de la miseria, de aquella miseria de artista principiant, que compartía feya dos anys ab una dona, la seva muller.

Era aquesta jova y hermosa y possehia un' ánima ardenta, dintre de un cos delicat y malaltís. Plens de amor, en Verdi y ella, havían efectuat la unió de dos miserias, trasladant son niu, sota terrat, en una casa no molt lluny del Teatro de la Scala.

Pero la complexió débil de la dolça companyera del compositor no pogué resistir molt temps els efectes de las privacions que 'ls imposava s' apurada situació; y vejent desfullarse, á sos ulls, aquella delicada flor, es com en Verdi se vejé obligat á compondre la seva ópera... ¡un' ópera bufa!

Tota la vitalitat de aquella angelical criatura s' havia concentrat en l' amor envers el séu marit. Era ella qui 'l consolava y l' alentava, y sostingut per aquesta tendresa divina, pogué en Verdi acabar la seva obra, qual bon éxit, qu' ell tenia per indubtable, havia de assegurar la salut y la vida del séu ángel adorat.

Quan comensaren els ensaigs de *Un giorno di regno*, la muller de 'n Verdi hagué de ficarse al llit: son mal anava agravantse, y 'l día del estreno tot just li quedava un alé de vida.

(5 setembre de 1840)

La miseria de 'n Verdi havia arribat al últim extrém: no tenia aliments ni llum pera alegrar el llit de la malalta en tránsit de mort. Els pochos amichs ab que contava 'l compositor, agrupats en un recó del gran teatro estavan resolts á sostenir l' obra á tota costa. Y en Verdi, nerviós y aclaparat, no feya més que anar y tornar de casa seva al teatro; del teatro á casa seva.

L' acte primer sigué rebut ab fredor. Aprofitá en Verdi l' intermedi per anar á veure á la seva esposa.

—¿Qué tal?—li preguntá aquesta.

—L' éxit ha comensat á dibuixarse...

—Ja t' ho deya jo... ¡Oh! sento que 'm posaré bonal

L' acte según promogué alguns murmulls. Nova escapatoria de 'n Verdi, més nerviós, més aclaparat que may. La seva muller semblava trobarse algun tant reanimada, y com siga qu' ell s' entretingués á son costat mantenintli, enganyosament, encesa l' esperansa, li digué:

—Per Deu, torna al teatro... y porta'm aviat la bona noticia.

Quan en Verdi arribá á l' Scala s' acabava l' acte tercer, en mitj de un guirigay de crits y de xiulets...

Desesperat, perduda l' esma, volá á refugiar-se á la séva cofurna, y allí trobá á la malalta perdut el coneixement y ab la renera de l' agonía. Pochs instants després exhalava son últim sospir, en brassos del seu espós, que 's considerava, y ab motiu, l' home més infortunat de la terra.

P. DE L.

LLIBRES

IDILIS de APELES MESTRES

Llibre segón

Idilis y del Apeles Mestres... Vels'hi aquí un nou testimoni, verdadera fé de vida de la poesia catalana. Després del llibre primer de *Idilis*, tan admirat del públich, saborejat ab tanta delicia pels paladars refinats, ha vingut el llibre segón, digne parió de aquell per l' originalitat dels assumptos y per l' exquisit primor ab qu' están cisellats sos versos incomparables, si es que no l' aventatja, per l' hermosa varietat de las composicions que conté.

L' *Apeles Mestres* no es un de aquells poetas que 'ls hi agradi repetir-se: sos horissóns son amples, y per aixó dona al género *Idili* (petit poema que té *generalment* per caràcters distintius lo tendre y delicat y per assumpto las cosas del camp y 'ls afectes amorosos dels pastors) un' amplitut y una extensió fins ara desconegudas.

Fugint dels artificis á qu' está tan abocada la clássica definició qu' hem posat entre paréntesis, ha ampliat l' *Idili*, trasplantantlo á altrás esferas, ahont ningú l' havia conreat encare y fentlo expandir, aixís y tot, en flors d' eterna bellesa.

Unas voltas es el *rey* y 'l *bufó* qu' en la soletat de un bosch dialogan, ab delitós humorisme, amarantse aquell en la ilusió de l' existencia rústega á plé ayre, de la qual se burla 'l seu company, fins que las punxadas de una feixina que 'l rey ajuda á carregar sobre la espatlla de *El boscatèr* el tornan á la realitat de la vida. Altras voltas es la parella pagesa de bon ayre, que galanteja en *El canyar*, fent viure promesas de aquell amor sanítós y pur, propi dels fadríns del camp.

Pero á lo millor, ens ofereix ab *La bofetada* la contra posició de dos tipos originalíssims, un rector y un metje, jugadors impertèrrits cada vetlla de la manilla de rectó y vicari, l' un creyent y racionalista l' altre; pero tan bons amichs tots dos com mes no pujan serho, contant una feta de miquelets, que l' un pren per miracle y l' altre explica com la cosa mes natural del mon.

Y ab *Anyoransa* 'ns presenta un idili ciutadá: 'l pobre vell pagés, que á la ff de sos anys se 'n va á viure ab son fill, acaudalat botiguer de ciutat, ahont l' infelís se troba extrany y 's migra, segut al peu de la botiga

«y s' asséu silencios... y mira y mira...

¿potser la gent que passa?

Oh, no, que mira 'l cel: aquella tira de cel blavisch qu' en els terrats s' aferra, tan semblant al cel blau de aquella terra.»

FANTASÍA CARNAVALESCA

—No son pas las serpentinas lo qu' enreda més, hermosa.

—¡Oh! Ja ho sé: molt mes enredan els mascaróns sense solta.

Y veu el tros de cel alsarse y créixer;
sota 'l cel adressarse una montanya,
y esgranars'hi el poblet ont ell va neixer
entorn de un campanar en espadanya.

Sent el bronzit de unas campanas vellas
que ha ventat de baillet en las diadas;
sent el trinch argentí de las esquellas
repicant sotragadas

als saltiróns dels xays y las vadellas.

Y darrera un mural de licorellas
veu obrirse el fossar hospitalari,
y enrotllat de cogulas y rosellas
un xiprer solitari
que 'l crida tot brandant...

¡Y vol anarhil!

Y 's van clohent sos ulls. Llavors somfa
que s' apaga en dolcíssima agonía,
y que cansat y ab el sonrí als llabis
s' acotxa en eixa terra ont algun día
s' acotxaren sos pares y sos avis.

El pobre vell trasplantat se mor al ff d' anyoransa,
cantantli las absoltas l' aprenent, que al obrir la porta
diu:

—«Ja no farà mes nosa ab la cadira.»

Ab *El Maquinista* desenvolupa un petit poema de amor contrariat; la promesa de un maquinista que per donar gust á sa mare 's casa ab un rich, y mor desastrosament al emprendre son viatge de boda, víctima del descarrilament que son despreciat promés provoca, á impuls de la desesperació.

Un idili original com cap altre del llibre es *Joventut daurada*, diálech de dos gomosos mitj borratxos, després de una nit d' orgia. Ho es també *Vetlla trista*, monólech de una melancolia penetrant, casi neurótica, que arriba fins al fons del ánima. Si no qu' es tan sentit, li diríem al poeta que no reincidís, ja que cap necessitat té d' entenebrirse, qui com ell sab extingir sas preocupacions ab altres *idilis* tan hermosos com el fantástich *El Gorch*, pintura de las ansietats de una dona d' aygua, que sollicita l' amor del home y sols troba á un boig que 's resigni á tirarse ab ella al fons de l' aygua, y sobre tot com el cíclich titulat *La Selva*; que ocupa ell sol una quarta part del volúm.

¡Quina creació mes soberanament hermosa, aquella evocació dels misteris del bosch ombriu y centenari! Ningú com l' Apeles Mestres sab penetrar la poesia que 's tanca dintre del bosch, catedral de la Mare Naturalesa. Las imatjes evocadas per sa fantasia adquireixen una vida y un relleu que sorprenen y excitan; els versos en que las modula tenen el tó y 'ls matissos de las millors baladas de Schumann. ¡Admirable fusió de poesia, pintura y música realisada al foch de una inspiració inagotable!

¿Volen una mostra de aquesta poesia de la selva, de la qual sols el poeta catalá 'n té el secret? Podria triar qualsevol dels vint quadros que compren... L' etzar me senyala 'l titulat *Genesis*.

En una ratlla de boira
flotant entre terra y cel,
qu' en flochs arrossegadissos
travessa 'l bosch lentament,
m' ha semblat veure la imatge
grave y digna del bon Deu,
com jardiner que al cap-vespre
passeja per sos vergers.

Y en sa pensa donant voltas
á lo fet y á lo per fer,
tot maurant sa barba blanca
barboteja en sí mateix:

«¡Quánt diferent lo faria
si fos á fer l' univers!
Si set días no 'm bastessin,
n' hi esmersaria altres set.

Si ara hagués de fer els días
els faria sempiterns;
bella es la nit... pero l' ombra
m' ha sortit mal conceller.

Si fos á pastar la terra
prou posaria altre esment
en pastarla ben rodona
perque rodolés mes bé.

Com de l' admetlla arrugada
trech el pompós admetller,
com de la larva incolora
l' irisat papelló trech,

aixís l' home ara 'l faria
—si á tornar-lo á fer degués—
corsech, impotent, decrepít,
xaruch, insensible y vell,
per després rejoyenir-lo,
fer-lo hermós y fort y ardent,
y extingir-lo, al fi, en un somni
d' infantó que ha mamat bé.

Si ara fos á fer els boscos...
—y ha mirat al entorn seu—
«si fos á ferlos... confesso
que 'ls faria així mateix.»

Y ab la ratxada de boira
flotant entre terra y cel,
s' ha desvanescut l' imatge
grave y digna del bon Deu.

Digne coronament té, donchs, el segon llibre de *Idilis* de Apeles Mestres.

Creacions com la *Selva*, son marca poderosa de una

personalitat literaria: son obras de aquellas que no moren may.

RATA SABIA

PRINCIPAL

Doña Perfecta, el drama anti-clerical de 'n Pérez Galdós produhí com era d' esperar, un reviscolament d' entusiasme. El teatro estava casi plé, y 'ls aplausos y las aclamacions esclataren en els passatjes mes intencionats. Tant fou aixís que 'l Sr. Cuevas, al final de la representació no 's pogué excusar de donar las gracias al públich ab unas quantas paraulas tan ben ditas, com fundament sentidas.

Doña Perfecta ha vingut á ser com el preludi d' *Electra*, que aixís se posi aviat á Barcelona, ab la seguretat de que ha de tenir un éxit grandió.

LICEO

S' ha acabat la temporada lírica.

En Boncí, en la funció del seu benefici, s' esmerá afligirant las principals melodias de *La Favorita* y *Rigoletto*.

Y 'l dilluns, las dos intérpretes de *Hänsel y Gretel*, al serlos demanada la repetició del duo del acte primer, sorprengueren agradablement al públich cantantlo en catalá, segons la traducció de 'n Maragall y en Ribera. ¡Molt bé, xiquetas!

Y ara en quant haguém enterrat el Carnestoltes, tindrem concerts, com durant la Quaresma del any passat, baix la direcció de 'n Nicolau y ab la cooperació del *Orfeó Catalá*.

Un gran alicient de aquestas solemnitats musicals será la presencia del gran director alemany Strauss, vingut expressament á Barcelona á dirigirne alguns.

Aixís, donchs, no podrá dirse que 'ls filarmónichs, durant la Quaresma, dejunin de bona música.

TÍVOLI

La nova opereta *La nit de Nadal*, lletra de 'n Jordá, música de 'n Morera, no ha tingut massa bona acullida. Y aixó que 'l llibre en nostre concepte es bastant superior al titulat *Cors joves* del mateix autor; pero sense que arribi á imposarse. En quant á la música ofereix unas quantas melodias populars, ben glosadas; pero que 'l públich va empenyarse—vagin á saber perquè—en no volguer saborejar, com tantas altres del mateix compositor que han sigut justament aplaudidas.

Res: las nits de Nadal solen ser fredas.

NOVEDATS

Encare que arribém un xich tardet pera parlar de 'n Weingartner, l' éxit que va alcansar el famós director de orquesta alemany sigué tan franch, tan immens, tan entusiasta, que no podém deixar de consignarlo. Tindríam un remordiment de conciencia si no ho fessem.

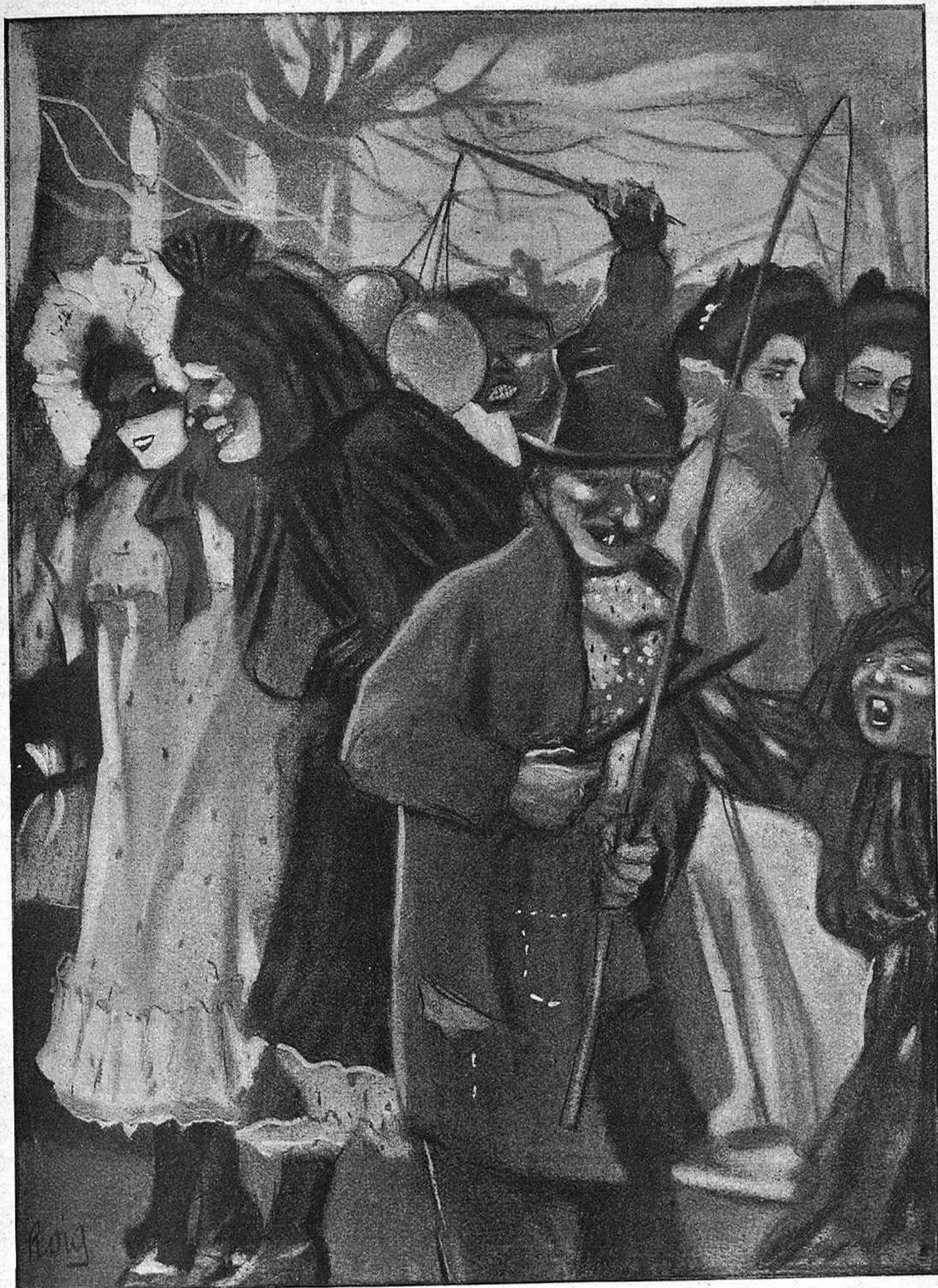
En Weingartner fá verdaders prodigis, desde 'l moment que ab un sol ensaig, y ab l' orquesta dels alumnos de 'n Crickboom, consegueix una execució sense precedents, per lo calenta, brillant y segura. Els músichs sembla talment que 's transformin en una massa ductil, posada en mans de un artista inspiradíssim.

Es impossible sustreure's á la poderosa influencia de aquella batuta, de aquella má esquerrá, de aquella mirada, de aquella expressió, de aquella nerviositat que invadeix l' ánima y 'l cos del gran director, quan aquest s' identifica ab las creacions sublimes de Wagner, Weber y Beethoven. Els músichs se 'n van ab ell y 'l públich en massa també.

¡Llástima qu' en Weingartner no haja fet mes que passar per Barcelona, deixantnos la mel als llabis! ¿Qué succhiria si vingués á dirigir las nou simfonias de Beethoven? Ens derritím de gust sols al pensarho.

Sr. Crickboom: vosté que va tenir influencia pera donarnos á coneixer á un artista tan escepcional, per lo

EN PLÉ CARNAVAL

(Dibutx de P. ROIG)

—¡Alsa, noys, qu' es de serraduras! No hi ha perill de triquina.

FIGURINS

Per tots els gustos.

qual tothom l'aplaudeix y 'l felicitat, comensi á pensar si 'n guanyaria de felicitacions y aplausos, si conseguís un día que 'ns visités de nou, ab mes calma, ab mes temps, y ab l'idea de fernes sentir las nou simfonías *enteras y verdaderas* del colossal compositor!

L' *Elena* del drama *El secreto de Elena* de 'n Fola Iturbide pot dirse que mor' sense revelar el seu secret. Tal vegada aquesta reserva es el *quid* del autor del drama; pero també es la causa eficient de la falta de claretat qu' en l'obra s'observa, falta de claretat que redunda en detriment del interés de l'acció, y en sa conseqüencia, la representació arriba á produhir cansanci, á forsa de divagacions.

Sols en boca de alguns personatjes sense caràcter ni contorns prou difinits, ens semblá sentir alguns versos ben contornejats, seguint la moda de un art dramátich envellit que ha acabat per cedir el camp á altras formas mes vibrants y conformadas ab la realitat y ab la vida.

En aquest teatro s'ha obert ja l'abono pera la série de funcions que durant la temporada de Quaresma, donará la companyia italiana de la Vitaliani y en Carlos Duse.

CATALUNYA

El Sr. Molas n'ha ensopegadas dugas. L'una es una gatada; pero que fá riure molt: se titula *Espanya en Paris*, firmant la lletra en Sánchez Pastor y la música 'l mestre Montesinos.

L'acció mes que cómica es bufa, y 'l diálech está empedrat de xistes, acudits y bonas sortidas.

L'altra, titulada *Melones y Sandias*, lletra de 'n Carlos Arniches y música del mestre Montero ja té mes sustancia. Si bé l'acció no ofereix una gran novetat, tant son desarrollo, com las escenas á que dona lloch; lo mateix els tipos perfectament observats, que 'l llenguatge que parlan de un color popular molt just, acusan la má de un mestre, y de un mestre que sab ahont té la má dreta.

Tota aquella serie d'escenas plenas de vida semblan presas de la realitat: el tipo del fuster es d'aquells que quedan; el de la mare de la noya desenganyada es molt hermós; fins el del jove que seguint els impulsos del carinyo romp el compromís que sa mare li imposava, resignat á treballar si ella persisteix en treure'l de casa, ofereix especial encant per lo que té de verdader y de just.

Las quatre pessas de música que adornan la producció, salvadas las del ball, cap falta hi fan, y sense ellas també aquella hauria sigut aplaudida, y tindriam com tindrem *melóns y cindrias* per tota una temporada.

GRAN-VÍA

També aquí 's posan á parells las obras. La comedieta titulada: *De la China*, original dels Srs. Mario fill y Abati, es una producció entretinguda, que consegueix el seu objecte de proporcionar al públich un rato de bon humor; *Toñuela la golfa*, lletra de 'n Ventura de la Vega, música de Angel Rubio, té una acció senzilla pero ben portada, que á través de algunas escenas cómicas alternadas ab altras de sentimentals arriba á un desenllás ben endevinat.

El públich l'ha rebuda ab molt agrado.

La música es bastant lleugera, no podent amagar del tot certas reminiscencias que cedeixen en detriment de la seva originalitat.

N. N. N.

A UNA MÁSCARA

ESBRONCH

—Adeu, aixerit ¿ahont vas?
¿qué no 'm coneixes?

—Sí, dona.

¿Quí t'ha donat entenent
de sortir tan fastigosa
repartint per tots cantons
el fástich á las personas?

Vas descalsa y tens els peus
bruts y negres com cul d'olla;
vas ensenyant els genolls
ab una clapa asquerosa
qu' es un rascadó excelent
per mistos de poca sofra;
tens els rostros rossegat
per deu mil sots de verola;
ensenyas els brassos nús
plens de llagas y de crostas;
tos llabis descolorits
y ton groch color denotan
que si l'anémia 't consum
també 't rosega l'escrófula,
y en tot ton aspecte 's veu
qu' ets per deixadés y nyonya
un arxú de tots els mals
que á la humanitat assotan.

Tos vestits son vells y bruts,
estripats, passats de moda
y fets ab els draps pitjors
d'una subasta de robas,
y com que te 'ls fan pagar
com si fossin seda bona
ab brodats de plata y or
y renchs de preuhadas joyas
encare 'n deus la meytat
y 't mouhen la escandalosa.

Tot el vol de timadors
que 't rodejan y t'esplotan,
fá que s'allunyi de tú
la gent d'honradés y solta,
y t'has quedat sent el plat
ahont famélichs s'amorran
trinxeraires, vividors,
bordelleras, arcabotas,
jugadors y demás gent
d'igual ó mes baixa estofa.

Anant del modo que vas
el tros de careta 't sobra
perque tothom, desseguit
que vegi la gent que 't volta,
els pellinchs del teu damunt,
la bruticia que t'emporca
y el teu posat entontit
t'ha de conèixer per forsa.

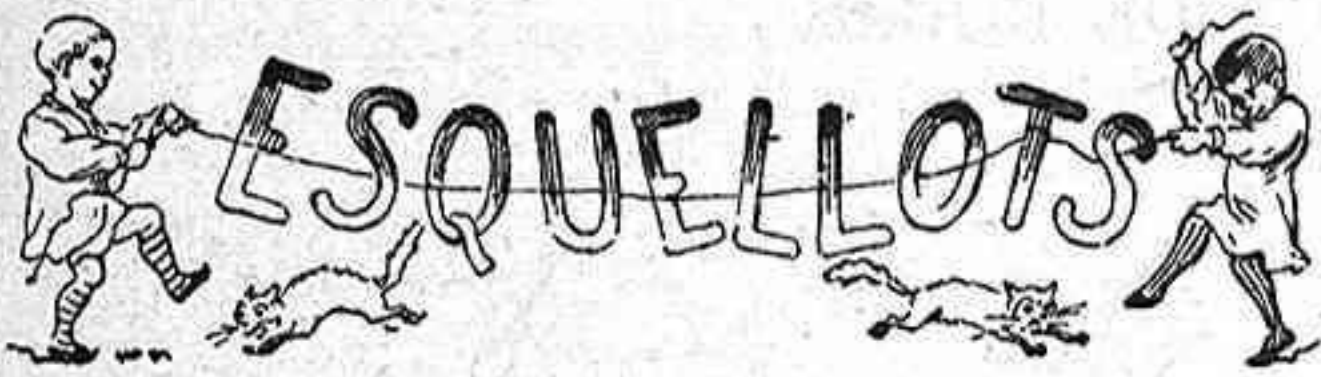
—Em prens per altra.

—¿Qu' es cás!

—Bé, donchs ¿quí soch?

—¿Barcelona!

JEPH DE JESPU.

¡Pobre Pérez Galdós!

Hasta en Teodoro Baró se 'l mira ab llástima, per que ab l' *Electra* buscava un éxit, y s' ha trobat ab que l' han fet servir de mingo, tots els bullanguers tant els de levita com els de brusa pera jugar per taula.

«A tan triste condición ha quedado reducido el ilustre novelista, sin que tenga más derecho á quejarse que el que tendría el que pasando de noche por despoblado se le ocurriese imitar el ladrido y le respondiesen los perros de las casas de campo ladrando de veras.»

De manera que, segons D. Teodoro, 'l drama *Electra* no es altra cosa que la imitació de un lladruch de gos, sent las demostracions lliberals á que ha donat lloch, lladruchs de veras.

* *

S' ha de desenganyar D. Benito.

Cregui á n' en Baró, deixis de dramas que posin de relleu las desgracias produhidas pel clericalisme: deixis de produccions que fassan sentir l' amor á la llibertat.

¿Vol un modelo de las obras que ha d' escriure, si aspira á la immortalitat literaria? En Baró mateix li proporcionaré. Aquí té 'L *secret del nunci*, *La trompeta de la sal*, *Lo joch dels disbarats* y moltes altras qu' elevan l' esperit fins á las regións sublimes ahont regnan els benaventurats.

¡Benaventurats els ximplés, que per ells s' escriuen las bestiesas de D. Teodoro!

A la barriada de Gracia s' ha obert una fabriqueta de tupíns pera guanyar eleccions, que funcionaré baix el títul de *Centro conservador liberal del*

distrito cuarto.

Y naturalment, tractantse de una industria, de la qual l' hereu Pantorrilles ne té 'l privilegi exclussiu, ell en persona va anar á inaugurar la fabriqueta.

«El Sr. Planas y Casals—diu l' *Avi Brusi*—hizo uso de la palabra, y en un párrafo elocuente censuró los ataques que en los presentes momentos se dirigen á la religion, que, dijo, es la base de la sociedad, encareciendo la necesidad de que el partido conservador defienda á todo trance la Religion Católica, Apostólica y Romana, que es la que predicó Jesucristo y la que debe profesar España.»

* *

¿Creurán que 'm sento conmogut, quan veig que varons tan virtuosos (políticament parlant) com l' hereu Pantorrilles, prenen ab tanta energia la defensa de la religió dels nostres pares?

¡Si tindrán de bona fe per verdaers miracles las resurreccions y altres prodigis que realisan, sempre que dirigeixen unas eleccions!

Y verdaderament ¿qué té que veure Llátzer, alsantse de la tomba, en parangó ab els morts que aixecan ells, ni com pot compararse la multiplicació dels pans y els peixos ab las sévas multiplicacions de vots?

Desengányinse, quan sembli que s' haja perdut l' últim resto de sentiment religiós, búsqinlo bé y 'l trobarán dintre de las mitjas del hereu Pantorrilles.

L' altre día va passar per Barcelona 'l cardenal Cassanyas.

¿Creurían que sols va detenirse 'l temps necessari pera deixar el tren de Sant Joan de las Abadesas y pendre l' exprés de Madrid?

Convidat al casament de la pimpresa de Asturias, va posarse en marxa per arribarhi á temps. ¡No es poca

Un pierrot que, pel que sembla, sols s' ha cuidat de adorná de plomas el seu sombrero, ¿Volará?

EXHIBICIÓ PÚBLICA DE ROBAS

— ¡Estos son los trapitos
de la señora,
de la señora!...

(Música del «Chaleco blanco»)

l'impaciència que sentiria de saludar al seu correligionari 'l comte de Caserta!

Apart de que en tot casament se reparteixen confits... y 'l cucurutxo destinat al Cardenal Cassanyas es, com sab tothom, la mitra de Barcelona.

Llegeixo:

«Per ordre del Governador civil, comunicada ahir (el passat disapte) á las dotze de la nit al vis-president de la Unió Velocipédica Espanyola, s'ha tingut de suspendre aquest matí la carrera de motocicles que hi havia organitzada, haventse comunicat aquesta ordre á última hora quan ja hi havia tot el

personal als seus llocs respectius, malgrat haverse demanat el corresponent permís fa deu días.»

Aixís las gasta el nostre simpàtic *Enojoso*.

Governant ell está vist que no 's pot *anar ni ab rodas*.

Els taquígrafos, tant els del sistema Garriga com els del sistema Martí, fraternalment units al entorn de la taula, van celebrar un àpat á ca'n Justin.

—¿Un àpat de taquígrafos? Devían acabar molt aviat.

—¿Y aixó? ¿per qué?

—Perque ja no honrarien la seva professió si no menjessen taquígràficament.

LA NOTA DEL DIA

—Noy, fa un fret de primera.

—De primera, no; de tercera, si acás, que á primera hi ha caloríferos.

La premsa europea s'ocupa aquests días del projectat casament del Emperador de Austria.

Francisco Joseph es un vell, pero encare li riuhen las orellas, y de aquí 'l seu propòsit de pendre per muller á una cómica.

Lo més singular es que á trucos de realisar aquest enllás, qu' es una verdadera *mesalliance*, estiga disposat á tot fins á abdicar la corona en el seu nebó 'l arxiduch Fernando. Pero ¿que no sab en Francisco Joseph que una noya es per un rey?

Y á part de aixó hauria de considerar que la seva promesa si bé no es reyna autèntica, de reyna haurá fet més de quatre vegadas, sobre las taulas de un teatro.

¿Y qu' es la vida al cap-de-vall, més que una comedia?

Y tal comedia y tal dolor!

L'actriu Schwatt, que aixís s'anomena la dama dels pensaments de 'n Francisco Joseph, es casada. Son marit, el baró Risch, es viu encare. Pero aixó no obsta perque puga otorgar la seva má d' esposa á son vell pretendent, desde l' instant que á Roma ha sigut anulat son anterior matrimoni, sens dupte pera

donar un bon exemple á una nació tan catòlica com l'imperi austriach, y una satisfacció íntima y cordial al qu' es avuy encare son august representant.

Viure per veure.
¡Y veure per creure!

El compositor Mascagni, á pesar de la xiulada que per partida séxtuple va tenir la séva última ópera, titulada *Le Maschere*, continúa fentla representar tant com pot, sens dupte per veure si á copia de bastonadas se li estova, com els matalassos.

La partitura ha sigut impresa per la casa Ricordi, y en sa primera página ostenta inscrita la següent *dedicatoria*:

«Me dedico aquesta partitura á mi mateix en senyal de profunda estimació y de immutable simpatía.»

Vels'hi aquí la petulancia encarnada en un compositor d'obras xiuladas!

Demá á la nit tindrà lloch en el Gran Teatre del Liceo el renomnat ball *dels francesos* que, com cada any, será segurament el mes animat y concorregut de tots els balls de máscaras que 's celebran á Barcelona.

Si volen passar una estona deliciosa favorint de pas las *Escolas gratuitas francesas* á benefici de las quals se celebra la festa, vagin demá al ball del Liceo y 's convencerán de que, efectivament, nostres vehins de l'altra banda de Pirineu son els amos de l'*esprit*, de la galantería y del bon humor.

L' historia de una pobra nena retinguda en un convent contra la voluntat del seu pare, l'honrat obrer Francisco Mestres, ha tingut fí mitjansant l'intervenció de l'autoritat civil que ha manat que li sigués retornada, com aixís s' ha fet, després de véncer no pocas dificultats.

La nena Carme va sortir de las mans de las religiosas, com si estigués embobada, y lo primer que va dir al trobarse á solas ab el seu pare, sigué:

—No vull que 'm portis al teatro, que aniria al infern.

¡Aixís es com las educan aquellas apaga-llums de l'alegría y de la ingenuitat qu' es la gala de l'infancia!

En un café:

—Jo aquí hont me veu, cultivo las lletres.

—¿Ah, sí? ¿Y que fas? ¿Novelas: quíentos: comedias?

—No, senyor, res d'aixó: pinto lletreros.

Soluciones

Á LO INSERTAT EN LO
ULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ra-mo-na.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Caldetas — Escal-dat.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Lo mas per-dut — Joseph Feliu.*
- 4.ª ROMBO.—
O
O C A
O S T R A
O C T U B R E
A R B R E
A R E
E
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Entretenirse.*

EL MORO Y L' AMOR

—¿Per qué es aquesta xeringa?
—Per refrescar las passións quan están massa exaltadas.

TRENCA-CAPS

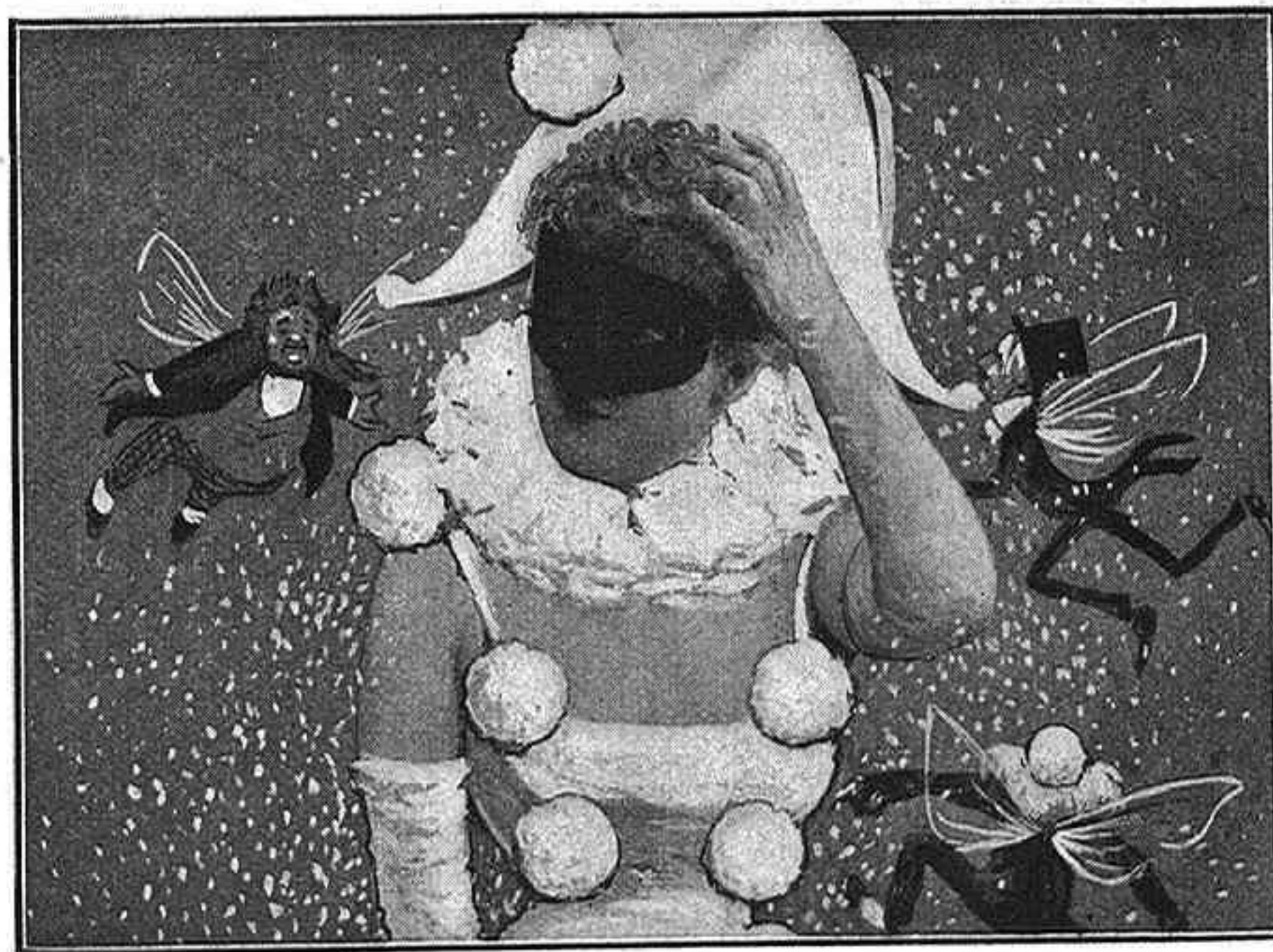
XARADAS

I

AL AMICH J. ASMARATS; XARADISTA DE 'LS MES HÁ-BILS, Y ESCRIPTOR DE 'LS MES TREMPATS

L' altre vespre passejantme
Rambla amunt y Rambla avall
me va semblar que 't vaig veure.
Y dich que me ho va semblar,

AVANS DE DEIXARS'HI CAURE

—¿Quí deu tenir mes rals d' aquests tres?

UNA ESPELMA QUE FA 'L XIMPLE

Eran las 12 negras (ó sigan las 24; nou sistema d' horas blancas y negras que dediquém al senyor Dato). Precisament jo 'n necessitava un per resoldre 'l problema de la inoculació d' un *suero* literari, vacuna intel·lectual contra la verola modernista; y després d' haver consultat els *Dotze Llibres de la Historia* y els 75 tomos de la *Colección Diamante* (1), 'm disposava á escriure per aquesta secció. algo gros que no tingués res que veure ab tot aixó, quan observo que la flama del quinqué va extingintse per moments á conseqüència d' haverse acabat el petroli, que pel que no conta ab altre medi d' il·luminació es com si hagués acabat els turrans.

El conflicte era insolvent... com jo mateix. La entrega del meu treball á las 9 blancas del endemà no admestia excusas y en aquella hora de nit era inútil anar á casa l' adroguer. Desesperat obro 'l calaix y joh samassilla del antikiosco! entremitj de las receptas hi trobo un cul d' espelma que, ben aprofitat, sense malgastar el temps podria durarme fins acabat l' original. Jo que l' encench, el poso dret damunt la taula, y ja anava á principiar la tasca quan la ximple de l' espelma comensa á llengotejar de dreta á esquerra atida per l' ayre qu' entrava per una escletxa de la finestra. Allavoras *cacique* agafo 'l tubo

(1) *A dos reales uno, con una bonita cubierta en colores.*

puig que si 'm fessin jurarho jo no ho juraría pas, perquè soch algo *miópe*; (casi be si fá ó no fá, tant com tú.) Donchs com te deya, te vaig veure passejant ab una *jembra* molt guapa; molt mes que tu, la vritat. Si be algo *primera-quarta*, á na la llum dels fanals la vaig veure petitona com una *segona-quart*; per mes que aixó, val á dirho; al meu entendre, no es cap *quart-segona*, ni molt menos. Jo que anava ab un company, li vaig dir:—¿Veus aquell jove tan calvo, que sobre 'l nas á caball hi *por-quart* lentes? Donchs es l' insigne *Total* Staramsa.

—No 'l coneix;—
—aquell contestá;—mes, ¡ay! á n' ella, si la coneix...
—¿Quí es?
—Una *mo-tres-quart*, *dos-doble*, com ella sola.
—¿Que ho dius de serio?
—Formal.

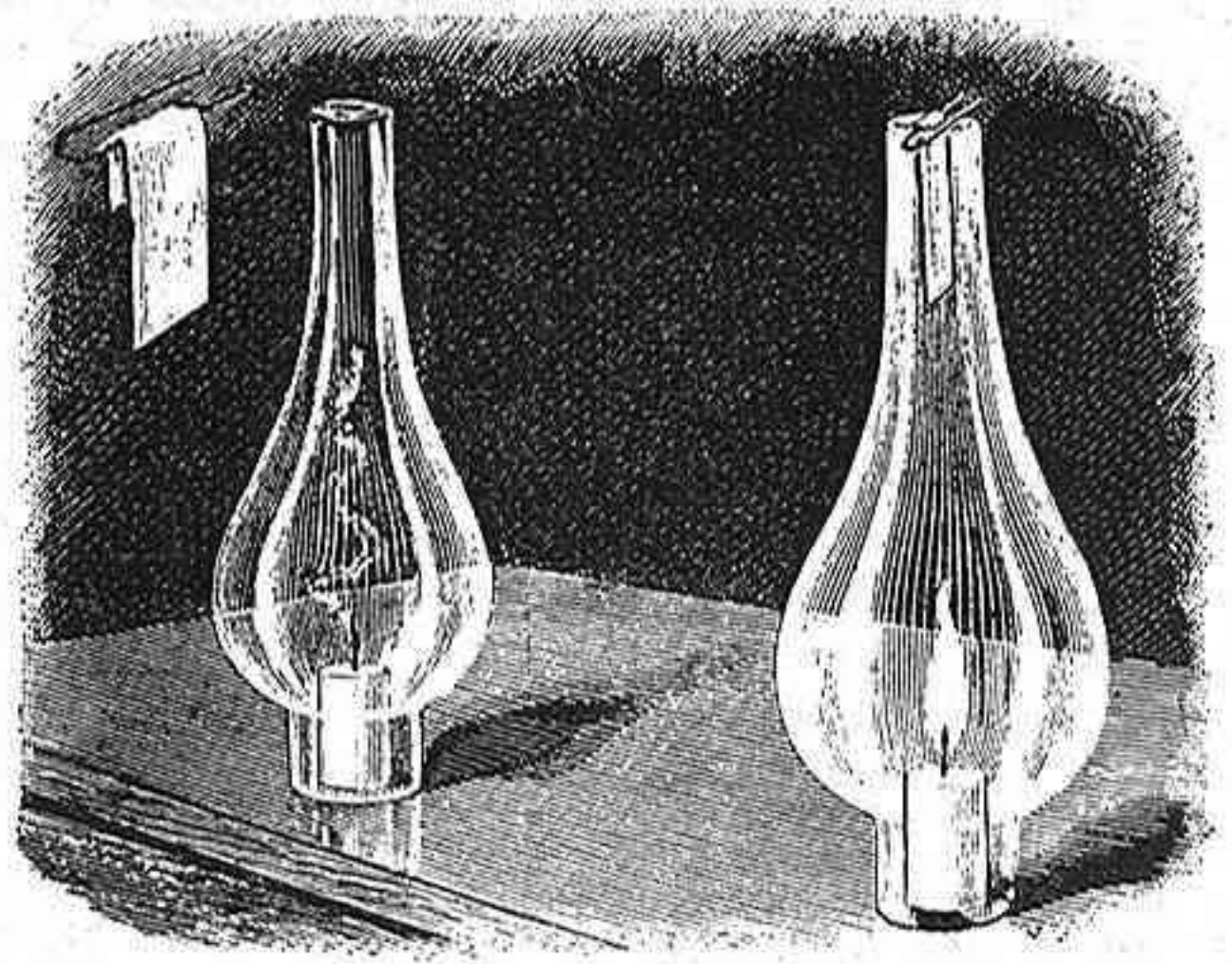
Are dígam tu, Staramsa si es cert lo que te hi contat, ó tan sols es un pretest per poderte engiponar aquesta *prima-segona-da*, com mes amunt veurás, dedicada sens malicia á na 'l *Total* mes barbian d' Espanya y sus arrabales.
—¿Hi dit algo? Donchs, ja ho sabs.

LLUIS G. SALVADOR

II

La *Total* avuy m' ha dit

del quinqué, y cubreixo ab ell l' espelma tal com indica la primera figura del present grabat.

Als dos minuts, nyich! el llum apagat. Torno á encendre'l y als dos minuts més... nyich! apagat altra vegada; y aixís 33'33 vegadas consecutivas.

¿Era aixó art de bruixería? No, aixó era que l' atmósfera carregada que 's produhia per la mateixa combustió, estacionantse al interior matava la flama.

Y la manera de evitarho es fer una separació en l' obertura superior del tubo, introduhinthi un bocí de cartró (tarjeta) que sigui á mida justa, sostingut per una agulla de ganxo ó altre simil. Aixís ho faré d' aquí endavant y d' aquesta manera l' ayre pur entrarà per un costat y sortirà 'l produhit per la combustió per l' altre. Y no tindré més ocasió de dir:—Aquesta espelma fa 'l ximple.— En tot cas el ximple seré jo.

que digués á la *Hu-dos-tres* que la *tres-hu*, de la *Hu-quarta* demá arriba de Falset.

SISKET D. PAILA

ANAGRAMA

Preguntant per en *Total* qu' es padrí del meu xicot, va dirme un municipal qu' estava al carrer de 'n *Tot*.

RUSSINYOL LLAUNÉ

TRENCA-CLOSCAS

ANA F. JOVER ALEGRA
MODISTA
PALLA, DEU
ALELLA

Ab aquestas lletras degudament combinadas formar lo títul de un aplaudit sainete catalá.

JOSEPH GORINA ROCA

CONVERSA

—¿Qué 't passa, Jan, qu' estás tant de broma?
—Noy, el meu germá ha tret la rifa.
—¿Quín?
—El que tú y jo havém anomenat.

RAMONET REMEY Y BARTRA

GEROGLÍFICH

×
D D D
L I R A
T I

SEBASTIANET

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

ANTONI LOPEZ, EDITOR, RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 20, LLIBRERÍA ESPANYOLA, BARCELONA. CORREU: APARTAT NÚMERO 2

P. KROPOTKIN

MEMORIAS DE UN REVOLUCIONARIO

Traducción del inglés por
FERMÍN SALVOECHA

Dos tomos, Ptas. 4.

La muerte de los dioses

(LA REACCIÓN PAGANA EN ROMA)

por **DMITRI DE MEREJKOWSKY**

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

¡SURSUM CORDA!

Poema de

Gaspar Núñez de Arce

Ptas. 1.

LOS CHUANES

por **H. de Balsac**

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

PRELUDIOS DE LA LUCHA

por **F. PÍ Y ARSUAGA**

Ptas. 1'50.

Obras completas de

DON RAMÓN DE CAMPOAMOR

Tres tomos encuadernados, Ptas. 10.

IDILIS per **APELES MESTRES**
Libre primer. . . Ptas. 2
Libre según. . . » 3

TONTERÍAS
per **JEPH DE JESPUS**
Preu 2 pessetas.

SEGUNDA PATRIA por Julio Verne. 3 cuadernos. . Ptas. 3

COLECCIÓN DIAMANTE (EDICIÓN LÓPEZ)

TOMO 75

LA SEÑORITA TORMENTA POR **XAVIER DE MONTEPIN**

Un tomo en 8.º menor con una elegante cubierta en colores, Ptas. 0'50.

Demá dissapte

LA CAMPANA DE GRACIA

publicará

NÚMERO EXTRAORDINARI

TEXT Y DIBUIXOS D' ACTUALITAT

8 planas

10 céntims

Sortirá aviat

EL PECAT DE EVA

PER

C. GUMÁ

EN PRENSA

Tomo 76 de la COLECCION DIAMANTE

TITULADO

DE CARNE Y HUESO

por **D. ANTONIO ZOZAYA**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LA CADENA DEL CARNAVAL

Dígam ab qui vas y 't diré qui ets.